

Megnyílt a Vásárhelyi Őszi Tárlat

A hagyományokhoz híven ragyogó ősziidőben és sok-sok érdeklődő jelenlétében nyílt meg vasárnap délelőtt a Hódmezővásárhelyen, a Tornyai János Múzeumban a 27. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Közel száz művész háromszáz alkotását láthatják a Tornyai Múzeumban és a Medgyessy Teremben az érdeklődők.

Vasárnap délelőtt az ünnepélyes megnyitón dr. Dömötör János múzeumigazgató köszöntötte az érdeklődőket, majd dr. Siklós János, a Népszava főszerkesztője mondott tárlatnyitó beszédet. Az ünnepélyes megnyitón adták át a Tornyai-plakettet és a munkajutalmakat. A Tornyai-plakett idei nyertese Kárpáti Tamás festőművész. Munkajutalmat kapott Kéri László festőművész, Engel Tevan István grafikusművész, Pöspöky István grafikusművész, Kotsis Nagy Margit szobrászművész, Szabó Gábor szobrászművész. Dr. Petrik István, a megyei tanács általános elnökhelyettese adta át, az ideén első ízben, a Csongrád megyei tanács munkajutalmát Hézsó

Kárpáti Tamás festőművész átveszi a Tornyai-plakettet dr. Csizmadia Sándornétól, a vásárhelyi tanács elnökétől

Ferenc festőművésznek. A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának munkajutalmát Somos Miklós festőművész vehette át dr. Borbély Károly igazgatóhelyettesétől. A 27. Vásárhelyi Őszi Tárlat november 23-ig tekinthető meg.

Metecrológusok tanácskozása

Megkezdődött hétfőn a Thermál-szállóban a szocialista országok meteorológiai és hidrometeorológiai szolgálatainak együttműködését irányító igazgatói konferencia ülése. Az ötnapos tanácskozáson Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, az NDK, a Szovjetunió, Kuba, a Koreai NDK, Mongólia és Vietnam is képviselteti magát. Az ülésen foglalkoznak a meteorológiai megfigyelések nemzetközi cseréjével, az adatfeldolgozás, a műszerek egységesítésével, és szóba kerül a meteorológiának a repülésben, a mezőgazdaságban, a vízgazdálkodásban és a környezetvédelemben betöltött szerepe. Az ülést Czelnai Rudolf, az Országos Meteorológiai Szolgálat elnöke nyitotta meg. (MTI)

Bethlen Gábor- emlékkiállítás

Bethlen Gábor születésének 400. évfordulója alkalmából ma, kedden emlékkiállítás nyílik a Hadtörténeti Múzeumban. Amint Bánkuti Imre, a Magyar Nemzeti Múzeum osztályvezetője hétfőn a sajtó képviselőinek elmondta, a Magyar Nemzeti és a Hadtörténeti Múzeum, az Országos Levéltár és a Szechenyi Könyvtár gyűjteményében őrzött irások és tárgyi emlékek kiállítása első ízben ad átfogó képet Bethlen koráról. Bemutatja Erdély legkiemelkedőbb fejedelmét, aki a magyarság történetének egyik legkritikusabb időszakában, a három részre törtelt Magyarországon felismerte a külön álló erdélyi fejedelemség hivatá-

sát és lehetőségét: a rendi kiváltságok, a nemesi jogok, a vallásszabadság védelmét, a nemzeti kultúra, a művészetek, iskolák fejlesztését és támogatását a Habsburg-abszolútizmussal szemben. Ismerteti Erdély XVII. századbeli gazdasági, politikai, társadalmi helyzetét, kultúráját is. A kiállított tárgyak között láthatók a fejedelem és második feleségének, Brandenburgi Katalinnak személyes tárgyai, eszközei, amelyek a gyulafehérvári palotában megmaradtak. Helyet kaptak a kamarakiállításban eredeti iratok, levelek, rendeletek. Bethlen Gáborra vonatkozó európai kiadványok.

A tápai búcsú

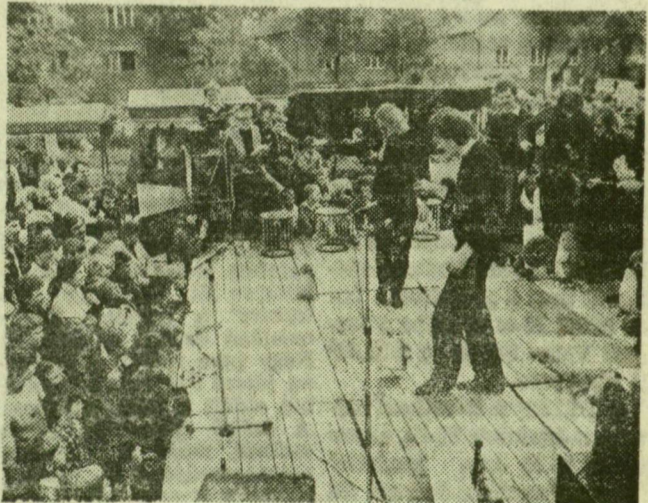
Kétféle vásár

Azt hiszem, a baldachinos franciádgy jött legmesszebb-ről. Hogy a legnehezebb útja volt, amíg a Fejér megyei Vál községből megérkezett a tápai búcsú színhelyére, ahhoz nem fér kétség. Két darabban utazott, két személykocsit tetején; jókor reggel egy terebélyes fa alatt találta magát, összerakták megint, s koloniali pompájában, zöld selyem kárpitjával ott kellett magát egész nap. Negyvenezert. A népek csodálkozva állták körül. Magam: elképedtem. Milyen lakásba fér be manapság egy franciádgy baldachinnal? Negyvenezert? „Már elkelt” — közölte Kukuca László, váli fafaragó mester, a „divatos darab” készítője. No nem itt, Tápén, hanem már az útja előtt. Ide csak bemutatkozni hozták, a népművészeti vásár portékáit zsúrirozták és a búcsújáró nagyközönség szemé elé. Hátha akad újabb megrendelő. „Tetszik tudni, a bolti kolonialiok nem felelnek meg mindenkinek. Az pózdorja. Ez meg valódi, tölgyfa”.

Kérdés: ki mit lovagol nálati tárgyak mintha győz-nének a hivalkodó, csicsás lim-lomon. Vagy: csak hisz-szük, mert akarjuk? * A gyerekek mindenesetre mindenáron dorombot akartak. Meg Vitéz Lászlót, újra és újra. Kemény Henrik egy-személyes bábszínháza stíl-szerű és fergeteges sikerű produkció volt a vásár közepén. Miként kétféle volt a vásár, kétféle a mutatvány. És megint úgy tűnt, Vitéz László dacolni képes a for-gók, óriáskerékek, céllövöl-dék vonzásával. * „Ünnepünk. Megfér sok ember, sokféle dolog együtt” — mondta az idős bácsi, helybéli, aki szótól árult a törökmezés pult meg az óriáskerék között, a forgalmas átjáróban. A céllövöl-dében, dolognélküliségben az erősítő elé költözött a puska-töltőgató fiatalember és jó-kedvűen táncolt a diszközepén. Egy fiatalasszony a fe-kete cserepeket kereste, út-baigazították, a Fazekasék kiállítása a tanácsházán. A ronda szörkutyát megvették a szipogó kisfiúnak, ne fá-jjon a szíve érte. S. E.

Tápai asszonyok felvonulása

Nagy László felvételei Az Astra-bábgyűttes műsora

Varró Kálmánra emlékezünk

Száz esztendővel ezelőtt, 1880. október 7-én Obébán született Somogyi Julianna és Varró György uradalmi cselédek gyermekeként Varró Kálmán, a szegedi szocialista szakszervezeti mozgalom egyik következetesen baloldali elkötelezettségű vezetője. Már kisgyermekként győrelmes nyomorúság- és nélkülözés jutott osztályrés-zéül, a betevő falatért az egész család munkaerejét az uradalom szolgálatába kellett állítani. Ezek után szinte megvál-tást jelentett számára, hogy 14 éves korában Kiszombor-ba mehetett szakmát tanulni Holzmann Péter asztalos-mesterhez. A tanoncévek után először Szegedre, majd Budapestre került, ahol Thék Endre gyárában kapott munkát. Húszéves korában, a Népszava rendszeres olvasása nyomán belépett a Budapesti Asztalossegédek Szak-egyletbe, ahol nem csupán politikai öntudatra ébredé-séhez kapott ösztönzést, de előmozdították szakmai fejlődését is. Hároméves szak-tanfolyamra küldték, a Népszinház utcai Technológiai Iskolára.

1924-ban gazdag forradalmi múltja elismeréseként Varró Kálmánt a Famunkás Szövetség helyi csoportjának elnökévé választották. 1930-ban, a nagy gazdasági válás idején munkahelyéről el-bocsátották, s egészen 1939-ig nem is tudott elhelyezkedni; alkalmi munkákból élt. A nyomasztó egyéni élet-körülmények nem akadályozták meg Varrót osztály-harcos közéleti munkája végzésében. Minden energiá-ját a dolgozók életviszonyai megjavításáért fordított harc szolgálatába állította. Vezetésével erős, ütőképes, a baloldali szakszervezeti ellen-kezhöz tartozó csoport jött létre, amely szükség esetén hatékonyan tudott fellépni, sőt más szakszervezeteket is segíteni. 1928 novemberében a fások például jelentős ösz-szeggel támogatták a kenderfonógári sztrájkolókat. A közös fellépés érdekében pedig 1930 januárjában kez-deményezői voltak az építő-, vas-, faipari és földmunká-sokat tömörítő helyi építő-ipari munkások bizottság létrehozásának.

A famunkások székhelye egyébként a Hétvezér utcai Munkásotthonban volt, s működési köre nyolc nagyobb faipari vállalat mintegy 400 munkására, illetve körülbelül 300 kisműhely közel 800 dolgozójára terjedt ki. Az újpesti és rákospalotai sztrájkok hatására a famunkások Szegeden is nagy arányú bérmozgalmat kezdték. 1935 júniusában azt követel-ték a munkaadóktól, hogy az asztalosiparban vezessék

be a kollektív szerződést, amely a munkaidőt és a munkabéretet szabályozná. Végül a kormányzat nyomá-sára 1935 novemberében be-bevezették a heti 48 órás munkaidőt, s 1936 áprilisában kihirdették a legkisebb munkabéretet is, amelyek Szeged mellett Bajára, Békéscsabára, Orosházára és Hód-mezővásárhelyre is vonatkoztak.

Varró Kálmánt, aki eszmei irányítója, aktív szerve-zője volt az említett mozgalomnak is, a rendőrség újólag megfigyelés alá vonta és szüntelenül zaklatta. A felszabadulás után tagja lett az MKP-nek, MDP-nek, illetve az MSZMP-nek. 1947-ig a Famunkás Szak-szervezet szervezőtitkára. 1948-tól nyugdíjba vonulá-ságát a Szegedi Tudomány-egyetem asztalosműhelyében dolgozott. Munkásmozgalmi tevékenységéért a Szocialista Hazáért Érdemrenddel tüntették ki. A Munkás-Paraszt Hatalomért Érdeméremet halála után özvegye vette át.

Varró Kálmánra, a harcos forradalmárra, a nagyszerű munkásvezetőre, szocialista eszméink fáradszóró, ál-dozaot nem ismerő képi-selőjére születésének 100. év-fordulóján ösztinte tisztelet-tel, hálával és megbecsülé-sel emlékezünk.

Dr. Hegyi András

Az MSZMP Szeged városi bizottsága és a Szeged megyei városi tanács Varró Kálmán elvtárs születésének 100. évfordulója alkalmából koszorúzást rendez október 9-én, csütörtökön 11 órakor a Dugonics temetőben.

Múzeumi hónap 1980 Természettudományos hét

Az elmúlt évi programhoz hasonlóan a szegedi Móra Ferenc Múzeum a múzeumi és műemléki hónapot négy profilhétre bontotta. Az első hét a természettudományok jegyében zajlik. Ennek keretében tegnap előadást tartottak a Fehér-tóról, ma, kedden délután 5 órakor Gaskó Béla muzeológus Bogarak és bogarasok címmel tart diákepekkel illusztrált előadást a díszteremben. A programhoz kapcsolódva levetik a Hogyan élnek a méhek és

Az élet a lucernában című filmeket. Október 9-én és 10-én gyerekcsoportok részére kirándulást szerveznek Zsombóra és Dorozsma-Nagyszékre. A természetrajzi szertár ritkaságai nyílnak meg az érdeklődők előtt szombaton fél 11-kor.

A múzeum előcsarnokában a havonta jelentkező Új szerzeményeink című sorozat keretében egy csongrádi hajóhúzó hámot mutatnak be.